

Lille hundefisk (*Umbra pygmaea*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Umbra pygmaea*

Synonymer: *Leuciscus pygmaeus*

Kaldenavn: Lille Hundefisk/hundefisk

Beskrivelse: Lille hundefisk er en aflang og kraftigt bygget fisk med en meget høj halerod. Den kan blive op til ca. 15 cm lang. Skællene er store, og sidelinjen er fuldstændig med 30-34 skæl. Farven er gulbrun, og der er 10-12 diffuse, mørke længdestriber. Ved basis af halefinnen findes et sort område.

Forvekslingsmuligheder

Den forveksles lettest med den europæiske hundefisk (*Umbra krameri*), som dog ikke findes i Danmark. Den europæiske hundefisk mangler den sorte haleplet og længdestriberne, men har til gengæld mange små mørke pletter på kroppen. Herhjemme forveksles den lettest med yngel af fx karusser og sudere, der også har sort haleplet. Finnernes indbyrdes placering og halefinnerens udformning er dog gode karakterer til adskillelse. Fx er halefinnen afrundet hos den lille hundefisk, mens den er tydeligt kløftet hos karussen og svagt kløftet hos suderen. Rygfinnen sidder også længere tilbage hos lille hundefisk, end den gør hos de to andre.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Den lille hundefisk stammer fra det østlige Nordamerika og er blevet introduceret til Europa i slutningen af 1800-tallet eller begyndelsen af 1900-tallet¹. Den findes nu i Holland, Belgien, Frankrig, Polen og Danmark^{1,2}. Den lille hundefisk blev først registreret i Danmark i 1987, da den blev fanget i Ål Præstesø ved Oksbøl. Siden da er den fundet i flere af grøfterne og søerne i området, og lokalt er den ret talrig. Det er uvist, hvordan den er kommet til landet, men det kan være sket som agnfisk med tyske lystfiskere, for den er ikke sjælden i Tyskland. Alternativt kan der være tale om akvariefisk, der er blevet sluppet fri i naturen.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Spredningspotentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
2	2	1	1	1	1	6	8

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for lille hundefisk er vurderet til middel. Den kan reproducere sig i naturen, men spredningspotentialet regnes ofte som værende lavt. Dens spredning begrænses formentlig af større prædatorer (den findes herhjemme kun på steder med få andre fisk), og den spredes kun langsomt i Europa, med mindre spredningen assisteres af mennesker². I Danmark er spredning med menneskets hjælp ikke ret sandsynligt, for den bruges ikke som hverken agnfisk eller som akvariefisk. Der er heller ikke set nogen større spredning ved egen hjælp i de ca. 30 år, arten har været til stede i Danmark, og der er ikke grund til at tro, at det ændrer sig.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 2 (middel). Levestedets bevaringsværdi for lille hundefisk er vurderet til middel. Den kan leve i meget forskellige habitater såsom i vandløb, sumpområder og andre vådområder med kraftig vegetation^{1,2}. Herhjemme er den mest almindelig i tilgroede grøfter og i søernes bredzone, og den kan klare sig på steder med lavt iltindhold, hvor andre fisk ikke trives, da den kan optage ilt fra atmosfæren via svømmeblæren.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 1 (lav). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til lav. Lille hundefisk regnes oftest som værende harmløs, og herhjemme er den overvejende fundet på steder, hvor der lever meget få andre fisk, så den har næppe større betydning. Den kan dog optræde som top-prædator i nogle områder, hvormed den potentielt kan påvirke de hjemmehørende arter².

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Påvirkning af økosystemer er vurderet til lav. Lille hundefisk regnes oftest som værende harmløs², og det ser ud til, at den klarer sig dårligt i konkurrence med vore hjemmehørende fisk og især trives dårligt ved tilstedeværelse af rovfisk³. I grøfter og andre habitater uden en nævneværdig fiskebestand er der ingen viden om, at den kan ændre sammensætningen af de hvirvelløse dyr (især dansemyggelarver), som den lever af.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for lille hundefisk er vurderet til lav, og der bruges ikke penge på hverken overvågning eller bekæmpelse. Den gør så vidt vides heller ingen skade på økonomisk værdifulde arter, og der er ingen grund til at tro, at det ændrer sig i fremtiden.

Helbredseffekter: 1 (lav). Der er ingen kendte negative helbredseffekter for lille hundefisk.

Total score = 8

Kilder

¹ Nielsen, J.G. 2012. Lille hundefisk. S. 369-373 i: Carl, H. & Møller, P.R. (red.). Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum.

Present status of the North American *Umbra pygmaea* (DeKay, 1842) (eastern mudminnow) in Flanders (Belgium) and in Europe. Aquatic Invasions 5 (1): 83-96.

³ Dederen, L.H.T., Bonga, S.E.W. & Leuven, R.S.E.W. 1987. Ecological and physiological adaptations of the acid-tolerant mudminnow *Umbra pygmaea* (De Kay). Symposium on Ecophysiology of Acid Stress in Aquatic Organisms, Antwerp (Belgium).